

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Descrierea situației actuale

În anul 2002, Guvernul a adoptat *Ordonanța de urgență nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii*.

Așa cum se menționa la acel moment în *Nota de fundamentare* a ordonanței, “împiedicarea proliferării manifestărilor extremiste de tip fascist, rasist sau xenofob a constituit și constituie o preocupare constantă a comunității internaționale, atât la nivelul organismelor europene și internaționale, cât și la nivelul legislațiilor naționale. Prevenirea și combaterea incitării la ură națională, rasială sau religioasă corespund cerințelor Uniunii Europene în domeniu, constituind, în același timp, un semnal pozitiv dat de statul român pentru combaterea rasismului, antisemitismului și xenofobiei”.

Ordonanța de urgență nr.31/2002 a fost aprobată, cu modificări și completări prin Legea nr.107/2006.

Tot în anul 2006 articolele 8-11 din ordonanță au fost abrogate prin Legea nr.278/2006 pentru modificarea și completarea Codului Penal, precum și pentru modificarea și completarea altor legi.

Din experiența de până acum privind utilizarea acestui act normativ, cazurile sau manifestările menționate prin adrese, solicitări sau reclamații (plângeri) depuse la Parchet de către diverse entități, inclusiv Institutul “Elie Wiesel”, pasibile de a intra sub incidența acestui act normativ, au fost finalizate cu închiderea dosarului încă din faza de cercetare. Argumentele de respingere ale Ministrului Public au fost, în majoritatea cazurilor, bazate pe interpretări ale articolelor din lege în care se face referire la Holocaust. În aceste condiții se impune o clară definire a “Holocaustului pe teritoriul României”.

Neajunsul textului în vigoare este că, deși din punct de vedere istoric lucrurile sunt clare, negaționiștii de astăzi găsesc scăpări prin faptul că teritoriile actuale ale României nu mai corespund cu cele administrate în acea perioadă de guvernele istorice. Prin urmare, considerăm că introducerea unei noi definiții este de natură să înlăture atât neajunsurile juridice, cât și să îndrepte un adevăr istoric constând în aceea că doar guvernele de la acea dată se fac vinovate de participarea la holocaust în teritoriile administrate de acestea în perioada 1940-1944 și nu trebuie aruncat stigmatul peste timp, nici asupra statului roman și nici asupra generațiilor ce au urmat perioadei în cauză.

În România, fascismul a luat denumirea de Mișcarea legionară sau titulaturile ale unor partide sub care aceasta a funcționat până în ianuarie 1941 (Legiunea Arhanghelului Mihail, Garda de Fier, Totul pentru Țară).

După decembrie 1989, mișcări, asociații sau partide politice și-au revendicat ideologia legionară și desfășoară în spațiul public acțiuni de promovare a ideilor legionare. Practica juridică a demonstrat că neinclusiunea termenului legionar într-o reglementare care se referă la riscurile ce le poate produce extrema dreaptă identificată numai ca fascism, facilitează promovarea imaginii Mișcării legionare ca mișcare naționalistă diferită de fascism. Astfel, mișcarea legionară nu ar intra sub incidența unor reglementări limitative pentru extremismul de dreapta.

În România, două reglementări statuează specificul legionarismului ca parte din familia mișcărilor fasciste:

1. *Legea 51/1991 privind siguranța națională a României*, menționează la art 3 lit h), acțiuni de inspirație legionară printre amenințări la adresa siguranței naționale:

“h) inițierea, organizarea, săvârșirea sau sprijinirea în orice mod a acțiunilor totalitariste sau extremiste de sorginte comunistă, fascistă, legionară sau de orice altă natură, rasiste, antisemite, revizioniste, separatiste care pot pune în pericol sub orice formă unitatea și integritatea teritorială a României, precum și incitarea la fapte ce pot periclita ordinea statului de drept. “

2. Decizia nr. 1.709 din 09 martie 2012, adoptată de Înalta Curte de Casație și Justiție-Secția I Civilă, în care se afirmă că “mișcarea legionară a fost în esență, organizație de tip paramilitar terorist, de orientare naționalist fascistă, cu caracter mistic religios, violent anticomunist, dar, printre altele, și antisemit. ”

Tot din practică a rezultat necesitatea incriminării unor fapte săvârșite de persoane juridice în concordanță cu cele stabilite de Codul penal în vigoare.

2. Schimbări preconizate

Prin proiectul de act normativ se propune:

-completarea titlului ordonanței de urgență în sensul că aceasta se referă și la “combaterea infracțiunilor”, nu doar la interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii ca până în prezent;

-interzicerea și a faptelor, și nu doar a organizațiilor, simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob;

- includerea între faptele, simbolurile și organizațiile interzise și a celor cu caracter legionar;

- introducerea definiției dată “ Holocaustului pe teritoriul României” astfel încât aceasta să includă “persecuția sistematică și anihilarea evreilor sprijinită de autoritățile și instituțiile statului Român în teritoriile administrate de acestea în perioada 1940-1944”

- circumstanțierea faptelor care nu constituie infracțiune în sensul prevăzut la art. 4. alin.(1) sau (2) dacă sunt săvârșite în interesul artei sau științei, cercetării ori educației numai dacă acest interes este exprimat în sensul protecției drepturilor omului și a valorilor fundamentale ocrotite, precum și în respectul adevărului istoric general recunoscut, cu scopul de a nu fi repetată săvârșirea de alte infracțiuni contra păcii și omenirii, crime de război sau crime contra umanității.

- Reformularea art. 5 din lege astfel încât să intre sub incidența legii atât fapta persoanei de a promova în public, cultul persoanelor vinovate de crime de război sau crime contra umanității, cât și fapta de a promova în public, idei, concepții sau doctrine fasciste, legionare, rasiste ori xenofobe;

- introducerea unui nou articol art. 7¹ referitor la incriminarea unor fapte săvârșite de o persoană juridică, și anume:

- a) răspândirea, vânzarea sau confecționarea de simboluri fasciste, rasiste ori xenofobe precum și deținerea, în vederea răspândirii a unor astfel de simboluri
- b) utilizarea în public a simbolurilor fasciste, rasiste sau xenofobe.
- c) promovarea în public a cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii sau desfășurarea în public a unei activități temporare sau permanente, în scopul promovării ideilor, concepțiilor sau doctrinelor fasciste, legionare, rasiste ori xenofobe
- d) negarea în public a holocaustului ori a efectelor acestuia

Aceste fapte nu constituie infracțiuni dacă sunt săvârșite în interesul artei sau științei cercetării ori educației și interesul este exprimat în sensul protecției drepturilor omului și a valorilor fundamentale ocrotite, precum și în respectul adevărului istoric general recunoscut, cu scopul de nu fi repetate săvârșirea de alte infracțiuni contra păcii și omenirii, crime de război sau crime contra umanității.

În cazul infracțiunilor săvârșite de persoana juridică, urmărirea penală se efectuează, în mod obligatoriu, de către procuror.

De asemenea se propune introducerea unei dispoziții finale potrivit căreia “dispozițiile prezentei legi se completează după caz cu dispozițiile Codului Penal și Codului de Procedură Penală, cu Legea nr. 31/ 1990 privind societățile comerciale, republicată cu modificările și completările ulterioare cu Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare și cu Legea partidelor politice nr. 14/2003 cu modificările și completările ulterioare”.

În acest context trebuie să menționăm faptul că Europa cunoaște, în aceste zile, o recrudescență a mișcărilor neofasciste antidemocratice, periclitând, nu de puține ori, liniștea socială. Totodată, zilele acestea, România comemorează Ziua Holocaustului, moment care ne îndeamnă, încă odată, la o reflecție asupra tragediei și atrocităților prin care a trecut poporul evreu, și la găsirea acelor metode sau mecanisme legislative pentru a preveni relansarea ideilor rasismului, ale cultului urii și disprețului față de ființa umană.

Menționăm faptul că, pentru elaborarea acestei propuneri legislative, am beneficiat de sprijinul specializat al Institutului Național pentru Studiarea Holocaustului din România „Elie Wiesel”.

Față de cele prezentate vă supunem spre dezbateră și adoptare această inițiativă legislativă care - suntem convinși - va beneficia de sprijinul instituțiilor statului cu atribuții în domeniu, iar clasa politică, indiferent de apartenența doctrinară se va alătura acestui demers.

Inițiatori:

Crin Antonescu, senator PNL

Andrei Gerea, deputat PNL,

George Scutaru, deputat PNL

The image shows three handwritten signatures in black ink. The top signature is the most legible, appearing to read 'Crin Antonescu'. Below it are two more signatures, one of which appears to be 'Andrei Gerea' and the other 'George Scutaru', though they are less distinct.